

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Polemika klike.

Tipičen primer za kakovost esdeesarske polemike je včerajšnji uvodnik »Jutro«. Komentar k senzacionalnim vestem »Politike« s sporazumom med g. Vukičevićem in g. dr. Korošcem naj bi bil ta uvodnik, v resnici pa je le navaden pamflet. Vse, kar bi moglo biti v senzacionalnih vesteh neugodno za SDS, to »Jutro« podčrtuje kot najčistejšo resnico, vse pa, kar je za SDS ugodno, to »Jutro« uvodnik zamolčuje, ker bi se pač vsa njegova zgradba pamfleta podržala.

In vseeno je »Jutro«, če je kaka vest še tako neumna in glupa, če misli, da more z njo udariti po g. dr. Korošcu, potem mu je dobrodošla, ker glavno je škodovati nasprotniku. Tako je »Jutro« trapasta vest o fuziji SLS z radikali svetla resnica, zato pa ravno tako sveto zamolčuje, da je bil sklenjen sporazum v prvi vrsti zato, da dobe oblastne samouprave večje pravice. Ker kako pa bi potem govorilo »Jutro« o kapitulaciji, če pa razširitev oblastnih pravic to trditev postavlja na laž! Vsak količnik razsoden človek sicer ve, da misli na fuzijo samo tisti, ki je v to prisiljen. Zato je bila svoje dni esdeesarija silno navdušena za fuzijo Slavske banke z Ljubljansko kreditno banko in danes ve vsa slovenska javnost, zakaj je Slavska banka morala biti za tako fuzijo navdušena. Kakšen vzrok pa naj ima SLS, da se ogreva za fuzijo z radikali? Ali ji mar morejo ti dati kake mandate? Kaj pa naj ima SLS od fuzije? — Tudi »Jutro« ve, da je vest o fuziji SLS z NRS gladka nesmisel, ampak to ga ne briga, ker glavno je napad in naj bo ta še tako v nasprotju z resnico.

Druga takšna glupost je, da se je SLS odrekla izrabljanju vere in da bo nacionalistično orientirana. Če bi SLS kaj takega storila, potem bi morala priznati, da je vero res izrabljala in da je v resnici bila separatistična. Nimamo sicer bogzna kako visokega mnenja od esdeesarske gospode, vendar pa mislimo, da ni niti enega med njimi, ki bi mislil, da je tako priznanje mogoče. In vendar piše »Jutro« o tem, kot o dokazani stvari.

In ona najbolj grda potvorba z gosposko zbornico. V oblastni skupščini so se udarjali gospodje od SDS na prsa, da so njihovi volilci nekaj boljšega, sedaj pa hočejo dopovedati, da se g. Korošec bori za gosposko zbornico, dočim so oni tisti veliki demokrati, ki jo odklanjajo. Odkar se je v Jugoslaviji pojavila zahteva po drugem zakonodajnem domu, niti enkrat ni bila izrečena misel, da naj bi bil ta dom nekaka gosposka zbornica, ko v stari Avstriji. Prvič je to misel izreklo »Jutro«, ko je nalašč zamenjalo boj za gosposko, kot boj za gosposko zbornico. Samo da bi mogli udariti, se ne ustrašijo niti pred potvorbo pojmov.

Pri takih manirah se seveda tudi ni čuditi, če ni »Jutro« počakalo na izjavo Korošca. Kaj briga »Jutro«, kaj poreče tudi tisti, kogar se stvar tiče. »Jutro« briga samo napad in da bi bil ta uspešen, je dovoljeno vse.

In to je tipično za moralo klike. Kakor misli ta klika, da je za blagor stranke in lastne pozicije dovoljeno vsako sredstvo, tako misli, da je tudi v polemiki vse dovoljeno. Kot dobro polemiko smatrajo samo ono, ki učinkovito udari, pa če je napad krivičen ali lažniv, je vseeno.

Kakor pa je slovenska javnost odklonila politične metode klike, tako odklanja tudi način polemike esdeesarske klike. Ne bodo še ob veljavno stara na-

Sestanek med našim kraljem in kraljem Borisom

Beograd, 13. avg. Včerajšnja »Pravda«, osebno glasilo zunanjega ministra dr. Voje Marinkovića je priobčila vest svojega blejskega dopisnika, v kateri piše, da ima sestanek med našim kraljem in bolgarskim kraljem Borisom v Münchenu zelo važen političen značaj. Kralj Aleksander že nekaj mesecev inavgurira svojo politiko za zблиžanje med balkanskimi narodi, posebno za zблиžanje med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Na sestanku kralja Borisa in kralja Aleksandra se bo govorilo o utrditvi prijateljstva med obema državama. Oba monarha, ki sta sveto prepričana, da

mora priti bo blagostanja med narodi na Balkanu samo z mirnim sodelovanjem, bosta storila vse, da pride do političnega zблиžanja. Ta sporazum pa ne tangira niti naše današnje državne oblike obeh kraljevin, niti današnjega teritorialnega stanja.

V zvezi s sestankom obeh kraljev se naravno mnogo komentira potovanje dr. Korošca v Sofijo, kateremu se je že tedaj pripisovala velika politična važnost. Politični krogi so sedaj prepričani, da smo na pričetku iskrenega zблиžanja med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Aca Stanojević za pomirljivo politiko napram vladi.

Beograd, 13. avgusta. Včeraj se je vršila seja izvrševalnega odbora narodno-radikalne stranke, ki je trajala od 6. do 8. ure zvečer. Na dnevnem redu je bilo vprašanje potrditve radikalnih list in sklicanje seje glavnega odbora radikalne stranke, da se vprašanje radikalnih kandidatur kočnoveljavno uredi.

Prvi predsednik Aca Stanojević je bil mnenja, da se glavni odbor radikalne stranke takoj sestane in naj sklepa o radikalnih listih, ki so bile že izročene glavnemu odboru v pretres. Medtem se je razvila na seji živahna debata o delovanju glavnega odbora. Opazilo se je, da se je pojavilo pri članih odbora dvoje različnih mišljenj glede delokroga glavnega odbora stranke in glede postopanja odbora za potrditev radikalnih list.

Ena struja, katero vodi Aca Stanojević je zahtevala, da se napram vladi vodi pomirljivejšo politiko, dočim je bila druga struja, kateri na čelu stoji Marko Trifković nasprotnega mnenja.

Aca Stanojević je na včerajšnji seji izvrševalnega odbora narodne stranke v svojem govoru naglasil, da je v interesu stranke, da glavni odbor stranke vse do sedaj vložene kandidatne liste potrdi. One liste, ki še niso predane glavnemu odboru (in teh je še veliko), naj ne

bodo predmet diskusije v glavnem odboru. Podrjijo pa naj se vse kandidatne liste radikalne stranke, ki so bile že predložene glavnemu odboru stranke v potrditev.

Po tem stališču Ace Stanojevića bi bile potrjene kandidatne liste Voje Janjića v Sremu in Bože Maksimovića, ker sta oba dva predala svoji listi v odobritev glavnemu odboru. Istotako bi bile potrjene liste Uzunovića in Cvetkovića v Nišu. V subotškem okrožju je stvar drugačna; tu se nahajata na listi dva člana, ki sta bila izključena iz stranke in katerih glavni odbor radikalne stranke še ni preklecala. Bržkone glavni odbor stranke liste v Subotici — ne bo potrdil. V somborskem okrožju sta vložila svojo listo Marko Trifković in dr. D. Subotić. Marko Trifković je izročil glavnemu odboru svoj listo v potrditev, dočim dr. Subotić tega ni storil. Potemtakem bo glavni odbor potrdil listo Marka Trifkovića.

Ti trije slučaji so zelo značilni. Po držanju članov na seji izvršilnega odbora se da sklepati, da se odnošaji med vlado in odborom nikakor ne bodo poostriili. Seja izvršilnega odbora se bo nadaljevala danes.

VUKIČEVIĆ O PAŠIČEVCIH.

Beograd, 13. avgusta. Predsednik vlade g. Velja Vukičević je včeraj prispel v Požarevac, kjer je v krogu svojih političnih prijateljev dejal, da je sedanja vlada zahtevala razpis volitev zato, da se notranje politični položaj razčisti in da se usposobi radikalna stranka za nadaljnje delovanje v korist države.

Velja Vukičević je posebno naglasil, da ni pašičevcev in da je že pokojni Pašić v zadnjem času odbil te ljudi, ki so se po nevednem predstavljali z njegovim imenom.

TRIFKOVIĆ SNUBI LJ. DAVIDOVIĆA.

Beograd, 13. avgusta. Sinoči ob pol 7. uri je posetil predsednika Marka Trifkovića, na njegovo izrecno željo, šef demokratske stranke Ljuba Davidović. Po daljši konferenci, ki se je vršila med Davidovićem in Trifkovićem, je načelnik demokratske zajednice izjavil, da sta se s Trifkovićem razgovarjala o sklicanju konference šefov parlamentarnih grup, katera naj bi se sestala na inicijativo Svetozarja Pribičevića. G. Marko Trif-

čela dostojnosti in poštenosti in čim bolj bo klika besnela, tem večji bo boj za etična načela tudi v politiki.

Zato pa bo tudi polemika klike imela samo ta uspeh, da bodo Slovenci še bolj spoznali, kako je dne 11. septembra njih najvišja dolžnost — glasovati proti SDS.

ković je prosil Davidovića, da mu pove o sklicanju konference svoje mišljenje.

Lj. Davidović je izjavil, da je zelo težko sklicati sejo šefov parlamentarnih skupin, ker se večina vsi voditelji nahajajo izven Beograda. Tudi Davidović ne bo ostal v Beogradu, temveč bo odšel na agitacijsko potovanje v Banjo Luko.

Na tej konferenci bi se po mišljenju političnih krogov razmotrival političen položaj z ozirom na volilno borbo.

HAJDUČICA STOJA MARKOVIĆ UŠLA IZ ZAPORA.

Zagreb, 13. avgusta. Včeraj dopoldne je ušla iz zagrebških zaporov znana hajdučica Stoja Markovića, sestra znanega črnogorskega odmetnika, komuniste dr. Vukašina Markovića, ki je lanskega leta ušel iz naših zaporov in odšel v sovjetsko Rusijo. Stoji Marković je pomagal njen brat, ki je učitelj v Črni gori. Stoja bi morala odsedeti 20 let, ker je ubila nekega žandarja.

ITALIJANSKA VLADA OBŽALUJE ŠVICARSKI INCIDENT.

Zürich, 13. avgusta. Italijanska vlada je po intervencijah švicarskega poslanika radi fašističnih izgredev na italijansko-švicarski meji izrekla svoje obžalovanje nad dogodki. Švicarska vlada je zahtevala od italijanske vlade, da dobe italijanski obmejni stražniki in miličniki natančne instrukcije, da se ponovitev podobnih izgredev v bodoče prepreči. Švicarjem se morajo vrniti vsi zaplenjeni predmeti.

Krvav spopad med Albanci in Italijani.

Tirana, 13. avgusta. Pred dnevi je nastal v Albaniji spor med Albanci in italijanskimi vojaki, ker so ti hoteli zgraditi večje število aerodromov na albanškem teritoriju, ne da bi za to prosili dovoljenja od vlade.

Radi tega je prišlo do krvavega boja med italijanskimi vojaki in Albanci, v katerem je bilo več težje in lahko ranjenih. Ubit je bil samo en italijanski oficir.

Poroča se, da je polkovnik Gulardi interveniral, da se spor med Albanci in italijanskimi vojaki uredi in ublaži.

PROCES PROTI SACCU IN VANZETTIJU BO OBNOVLJEN.

New York, 13. avgusta. Sodnik Sanders se je udal pritisku ameriške javnosti proti usmrtni Sacca in Vanzettija in je obljubil ustreči predlogom, da se sodno postopanje proti italijanskim komunistoma obnovi.

Sanders je izjavil, da bo razsodbo predložil v pretres in razsojo vrhovnemu sodišču, ki bo na svoji plenarni seji, ki se bo bržkone vršila začetkom prihodnjega tedna, sklepala končnoveljavno o tem predlogu.

Obrambni odbor za rešitev Sacca in Vnazzettija, kot vsa ameriška javnost upa, da bo pri obnovitvi procesa prva razsodba razveljavljena.

Boston, 13. avgusta. Neki anarhist je zagrozil Fullerju z bacili kolere, ako se justifikacija res izvrši.

PAPEŽ ZA POMILOSTITEV SACCE IN VANZETTIIJA.

Pariz, 13. avgusta. Iz Rima, poročajo, da se tudi papež Pij XI. zelo zanima za Sacco - Vanzettijev proces. Papež je sporočil washingtonski vladi svoje mnenje glede te afe. Naglasil je, da sta oba obsojenca zaslužila pomilostitev že zato, ker se je justifikacija odlagala sedem let in sta v tem času že dovolj trpela.

SESTRA VANZETTIIJA ODPOVOVALA V NEW - YORK.

Paris, 13. avgusta. Sestra anarhista Vanzettija je odpotnyala včeraj iz Pariza v New York. Ameriški konzulat v Parizu je ji izstavil vizum. Trdi se, da bo Vanzettijeva sestra izročila guvernerju Fullerju prošnjo za pomilostitev obeh obojencev.

GRŠKA VLADA DEMISIONIRALA.

Atene, 13. avgusta. Atenska vlada je podala včeraj zvečer ostavko, ker je prišlo do nesoglasij radi osnovanja nove emisijske banke.

V novo vladno koalicijo bo stopil general Metaxas, za katerim stoji 30 poslancev. Vlado bi sestavila dva republikanska voditelja.

Krizo zadnje vlade je povzročil minister Saldaris z izjavo, da zlato kritje grške Narodne banke ni last delničarjev, temveč last ljudstva. Če bi se osnovala nova — emisijska banka, bi Narodna banka, ki je smela izdajati bankovce, zahtevala od države odškodnino, katera bi se pa ne smela izplačati iz zlate rezerve, ker je ta last ljudstva.

Grška javnost stoji na strani ministra Saldarisa. Razdružitev sedanje vladne koalicije zna neugodno vplivati na pogajanja za najetje posojila v inozemstvu za stabilizacijo drahme.

GLADOVNE STAVKE SO MODERNE.

Dunaj, 13. avgusta. Okoli 20 političnih aretancev, ki so bili aretirani ob zadnjih dunajskih nemirih, je stopilo v gladovno stavko.

Dr. Korošec o sporazumu med SLS in NRS.

Senzacionalna vest »Politike« o vsebini takozvanega blejskega sporazuma je vzbudila v javnosti naravnost ogromno zanimanje in številne komentarje. Poleg njih pa tudi divje izbruhe besa s strani onih strank ki čutijo, da postajajo vedno bolj odveč. Klasičen primer za tak divji bes je včerajšnji uvodnik »Jutra«, ki se z njim na klasičen način posmehuje Žerjavovemu apelu za dostojen viličen boj.

Kakor pa je vest »Politike« senzacionalna, tako pa je v mnogih ozirih tudi malo verjetna. Tako kriči vsak odstavek o parafiranju sporazuma po demantiju.

Da bo slovenska javnost pravilno in pravično o tem za njo važnem sporazumu in formirana, zlasti pa, da pokažemo vso moralno dekadenco, ki puhti iz esdeesarskega besa, smo naprosili za izjavo o vesteh »Politike« g. dr. Korošca, ki je bil tudi tako lju bezniv, da je našemu uredniku dovolil daljši interview.

G. minister! Je sicer v značaju vseh senzacionalnih vesti, da so zaradi senzacije same pretirane in tudi prezgodnje, vendar pa je pričakovati, da je v njih tudi jedro resnice, zlasti še, kadar objavlja take vesti list, kakor »Politika«, ki uživa sloves resnega lista. Ali bi bili g. minister tako prijazni, da mi poveste, ali vsaj nakažete to jedro?

— Prav rad, ker hočem tudi pri tej priliki dokumentirati, da je politično SLS jasna in da prav nič ne potrebuje tajnih potov.

Stopili smo v pogajanja z radikali in sicer na njih izrecno željo in iniciativo, ker je postala naravnost državna potreba, da dobi naša notranja politika jasen program in da ne bo izpolnjena samo od večnega boja strank za oblast. To misel je poudaril g. Vukičević že ob nastopu svoje vlade in zato nam je bilo tem lažje pričeti z njim pogajanja za ev. sodelovanje pri izvajanju novega vladnega programa.

Vsled razmer pa, ki vladajo v radikalnem klubu, sploh ni bilo mogoče določiti v vseh podrobnostih bodočih vladnih program, temveč moramo počakati na rezultat volitev, ki bodo pač pokazale, kdo ima po smrti Nikole Pašića polno pravico nastopati v imenu radikalne stranke.

Že iz tega pa se vidi, da je zlasti vest »Politike«, da bi takozvani blejski pakt parafiral Nj. Vel. kralj, čisto prazna trditev in brez vsake podlage. Samo obžalovati je, da se je sploh mogel kdo tako spozabiti in vplesti visoko kraljevo ime v naše notranje politične nepravilike.

Ko smo se razgovarjali o novem položaju in novem delu, ki ga bo treba izvesti po volitvah ter s tem v zvezi o našem sodelovanju v vladi, smo si vedno predstavljali, da naj bodo odnosi med radikali in SLS približno taki, kakor so odnosi med JMO in demokratsko stranko. To zajednico bi ustanovili predvsem zato, da bi bilo delo vlade tem uspešnejše. Ker bi se delo vršilo po volitvah, ko bi bil boj za mandati že za nami, bi moglo biti to sodelovanje tudi iskreno in brez takih neprijetnosti, kakor jih trenutno doživlja Demokratska zajednica.

Iz tega vidite, da so vesti o kaki fuziji in vstopu v radikalno stranko brez podlage.

Ko pa smo se dogovarjali za bodoče sodelovanje, je za to že bila dana podlaga v programu, ki ga je sedanja volivna vlada razglasila ob razpustu Narodne skupščine za delovanje v novi zbornici.

— In gospod minister, če dovolite še eno vprašanje, ki je pravzaprav odveč. »Politika« namreč tudi trdi, da se bo SLS odrekla agitaciji z vero in da se bo bolj orientirala v nacionalističnem smislu.

Vest ima sicer na sebi pečat neresnosti, vendar bi Vas pa prosil za kratko pojasnilo.

Prav ste dejali, da ima ta vest na sebi že pečat neresnosti. Kot šef stranke sploh ne bi mogel dopustiti, da bi se razpravljalo o tem, ko da bi SLS zlorabljala vero. Vsa naša politika gre le za to, da tudi v politično življenje vnesemo etična načela in to je ves naš »klerikalizem«.

Ravno tako pa tudi ne morem dopustiti nobenega razpravljanja o našem dokazanem nacionalizmu in s to konstatcijo je tudi to vprašanje razčiščeno.

NDALJNA IZJAVA DR. KOROŠCA.

Včeraj popoldne je sprejel g. Korošec tudi urednike »Slovenca«, »Jutarnjega lista« in »Politike« ter jim dal to izjavo:

»O bistvenih točkah sporazuma med ministrskim predsednikom g. Vukičevićem in Jugoslovanskim klubom sem najprej obvestil vrhovno instanco Slovenske Ljudske stranke, to je zbor zaupnikov, na njegovem zborovanju v Ljubljani začetkom sedanjega volilne borbe. Ker se je moj govor na tem zboru dobesedno objavil, je bila tudi vsa javnost dovoljno obveščena o vsebini spo-

razuma. Ko sva se sestala z g. ministrskim predsednikom na Bledu, je bil sporazum že več kot en mesec star, zato tudi popolnoma po nedolžnem nosi ime »blejski sporazum«. Več kakor je bilo na shodu naših zaupnikov v Ljubljani povedano, in tu je bilo vse povedano, kar je bistveno, se ne da povedati, ker bi potem morala fantazija govoriti, a ne dejstva. Zato me pusti tudi fantaziranje v javnosti o takozvanem »blejskem paktu« popolnoma hladnega in nihče mi več ne bo zameril, da se tega fantaziranja ne udeležujem niti z razjasnjevanji niti s popravki niti z demantiji. Pač pa smatram za svojo dolžnost, da kategorično demantiram v »Politiki« od 11. avgusta objavljeno vest, češ da je pisмени sporazum parafiral (sopodpisal) sam Nj. Vel. kralj ob priliki poslednjega sestanka gg. Korošca in Vukičevića na Bledu. Ta vest je tembolj neokusna in neliktina, ker je tudi iz temelja neresnična. Drugih trditvev v omenjeni vesti »Politike« se nečem dotakniti, ker imajo fantazije svoja svobodna pota, katerih tudi z najbolj resnimi in pogostimi demantiji ni mogoče omajati, kamoli onemogočiti.«

VUKIČEVIČEV VLADNI PROGRAM.

Ker je za razumevanje sporazuma, sklenjenega med g. Vukičevićem in dr. Korošcem, odločilne važnosti program, kakor ga je navedel g. Vukičević v svojem spremnem pismu na kralja tik pred razpustom skupščine, navajamo glavne točke iz tega pisma, ker so te točke obenem bodoči vladni program.

Uvodoma svojega pisma poudarja g. Vukičević predvsem, da je še ostalo vse polno v ustavi predvidenih zakonov neizvršenih in da zato državna ustava še ni popolnoma izvedena v življenje.

Zlasti pa bi bilo treba predložiti zakone, ki bi se nanašali na organizacijo vrhovne oblasti (zakon o volitvah narodnih poslancev), na organizacijo samoupravnih oblasti (zakon o občinah, revizija zakona o oblastni in srezki samoupravi), na administrativno razdelitev države (ki je samo za silo z uredbo urejena), na organizacijo upravnih oblasti, na sodstvo, na ureditev verskih odnošajev itd.

Nato navaja spremno pismo zakone, ki jih je treba skleniti z ozirom na gospodarsko krizo s posebnim ozirom na kmetijstvo.

Ustaviti pa bi se moral tudi gospodarski svet ter revidirati vsa gospodarska zakonodaja.

Spremno pismo navaja dalje še celo vrsto drugih zakonov, ki bi jih bilo treba skleniti z ozirom na potrebe industrije, trgovine in obrta, izpopolnitve železniškega omrežja, rešitve delavskega vprašanja itl.

Ker pa je ta program tako ogromen, da ga ni mogoče izvesti s sedanjo skupščino, kateri je potekla že polovica njene ustavne periode, za veliko zakonodajno delo, ki ga je treba izvesti, pa je potrebna skupščina s polno ustavno periodo, zato si dovoljuje vlada prositi Nj. Vel. kralja za razpust skupščine.

Iz tega spremnega pisma se jasno vidi, kaj je program vlade in v čem obstoji tudi sporazum med dr. Korošcem in Vukičevićem ter kako trapasto je govorjenje esdeesarjev o kaki kapitulaciji, izdajstvu in sličnih velikih besedah, ki so pri esdeesarskem tisku tako poceni, kakor vsa njegova volivna gesla.

»POLITIKA« O BLEJSKEM PAKTU.

Za boljše razumevanje današnje Koroščeve izjave in nevalificiranega poročanja esdeesarskega tiska, objavljamo dobesedno najbistvenejše odlomke iz poročil »Politike« o takozvanem blejskem paktu.

Izjava vladnega radikala o situaciji.

Pod tem naslovom objavlja »Politika« od srede, z dne 10. avgusta to-le:

Radikal iz vladne skupine, ki ima možnost, da je dobro obveščen o namerah vladnega dela radikalov in o tem, kar vlada pričakuje od volitev, nam je dejal:

»Računamo, da dobimo stotino mandatov. Pašičevci pride v skupščino petnajst. Tudi preje smo imeli več list, pa se nam je vedno posrečilo, da smo dobili večino. Tako bo tudi sedaj.

Nikar se ne varajte, sedanjí pakt z g. Korošcem ima večji pomen kakor pa Demokratska zajednica. To je nekaj več. G. Korošec ima s svojimi ljudmi stopiti v radikalni klub, to bo potem ena stranka. O vsem tem, kar je g. Korošec govoril so se tu vršila pogajanja med g. Vukičevićem in njim. Volitni zakon in zakon o oblastni in okrajni samoupravi bosta izpremenjena in ustava bo (po že predpisani proceduri za izpremembo ustave) revidirana. O teh vprašanjih je dosežen sporazum že pred dvema mesecema. Drugače ne bi g. Korošec tako govoril. Mi podpisujemo vse, kar je g. Korošec govoril.

Morate pa vedeti še eno stvar in to je, da nikakor nečemo izpustiti situacije iz naših rok. Če te volitve ne dajo rezultatov, ki jih pričakujemo, potem bomo mi še enkrat vodili volitve. Je sicer res, da ni v politiki nič sigurno, da je vse v zraku, toda če Vam povem, da sem vedel že pred 10 meseci, da se dela na današnji kombinaciji, potem mi morete verjeti, da bomo zopet volili volitve, če bo to potrebno.

Senzacija »Politike«.

Po tej senzacionalni izjavi vladnega radikala je objavila »Politika« v »Priloki«, dne 11. t. m. svojo drugo vest, ki je šele bila prava senzacija.

»Politika« piše:

»Iz najbolj zanesljivega vira smo izvedeli sedaj še te podrobnosti o blejskem sporazumu:

Sporazum ni sklenjen samo osebno med Korošcem in Vukičevićem, temveč med Ko-

rošcem in njegovim klubom in celo radikalno stranko, oziroma onim delom radikalov, ki bo tvoril, odnosno predstavljal v bodoči vladni radikalno stranko. Kakor smo bili obveščeni, je ravno vsled tega dobil blejski sporazum svojo sankcijo tudi od g. Ace Stančevića, pisмени sporazum pa je parafiral tudi sam Nj. Vel. kralj ob priliki zadnjega sestanka gg. Korošca in Vukičevića na Bledu. Kot podrobnost tega sporazuma obstoji tudi točka, da se mora Slovenska ljudska stranka odreči prevelike agitacije z vero in se bolj nacionalistično orientirati. Vsled te činjenice, ki so jo hoteli sporočiti javnosti šele po volitvah, je jasna veličina in pomen blejskega sporazuma.

Borba med demokrati in muslimani za Sandžak.

Zadnji nesporazum v Demokratični zajednici glede kandidature dr. Mehmeda Spahija v zvečansko-raško volilnem okrožju je zelo velike politične važnosti, ker se s tem začneja med demokrati in muslimani boj za Sandžak, kjer naj bo izvoljen — Srb in ne musliman.

Demokrati stoje odločno na stališču, da bodo z muslimani sklenili sporazum samo za Bosno in Hercegovino, nikakor pa ne tudi za ostale kraje. Radi zanimivosti započete borbe med demokrati in muslimani v Sandžaku objavljamo po »Obzoru« te-le zanimive podatke.

Zvečansko-raško volilno okrožje je v absolutni večini muslimansko. V zvečanskem okrožju je 19.514 pravoslavnih in 50.266 muslimanov, a v raškem okrožju 29.835 pravoslavnih in 42.930 muslimanov.

Tudi v drugem volilnem okrožju, to je v prijeljsko - pljeveljsko - bjelopolsko - beranskem okrožju je položaj precej sličen. Tu je bil postavljen za nosilca liste demokratske zajednice dr. Voja Marinković, dasiravno bi po pripadnosti prebivalstva v tem okrožju moral biti nosilec liste musliman. Demokratska stranka je dala muslimanom samo to koncesijo, da je kandidat na listi Demokratske zajednice v najmočnejših srezih dr. Behmen.

Po službenih podatkih je v beranskem okrožju 74.387 pravoslavnih in 50.554 muslimanov, v Belem Polju 12.228 pravoslavnih in 13.919 muslimanov in v Prijepolju 24.804 pravoslavnih in 17.456 muslimanov. Poleg tega pa je v Beranah tudi 17.699 katolikov, ki pa so z muslimani. V tem volilnem okrožju je torej 128.989 pravoslavnih in 128.693 muslimanov in katolčanov.

Tudi volitve v oblastne skupščine so pokazale, da prevladuje v tem okrožju IMO. Na teh volitvah so dobili radikali v prijeljsko - pljeveljsko - bjelopolsko beranskem okrožju 6.120 glasov, dr. Spaho 4606, a najmočnejša demokratska lista 3908. IMO je manjkalo samo 783 glasov, da bi dobila mandat.

V zvečansko-raškem okrožju so demokrati dobili skupno 1636 glasov, dočim so imeli muslimani 4554 volilcev. V tem okrožju je bil nosilec liste Ferhard beg Dragi in že samo to pove, kak teror je tedaj vladal med muslimani. In v resnici so tudi dobili radikali tri mandate, samostojni demokrati pa enega od prebivalstva, kjer je nad 60 odstotkov muslimanov.

Demokratska stranka hoče preko jugoslovanske muslimanske organizacije prodrati v Bosno in Hercegovino, ker je njena pozicija v Bosni in Hercegovini jako slaba. IMO pa seveda neče dopustiti demokratski stranki, da bi intenzivno razvila svojo volilno agitacijo na račun IMO v Novem Pazaru in v Sandžaku, kjer je mnogo več pristašev IMO, kot pa demokratske stranke.

Politične vesti.

— Socialistična in komunistična lista v Ljubljani in ljubljanskem volilnem okrožju vlozeni. Včeraj so vložili socialisti pri deželnem sodišču svojo kandidatno listo za Ljubljano. Nosilec liste je železniški revident v p. Josip Kitek, njegov namestnik pa Ivan Mlinar, uradnik v Ljubljani. — V ljubljansko-novomeškem okrožju je nosilec socialistične liste dr. Stane Likar, podpravitelj OUZD v Ljubljani. Na njegovi listi kandidirajo še Jernejčič Franc v Črnomlju, Valentin Štebi v Kamniku, Ignacij Mihevc v Kočevju, Pastorek Josip v Kranju, Josip Kopač v Litiji, Ljudevit Mihlovič v Logatcu, Petrovič Jurij v Ljubljani-okolici, Franc Jernejčič v Novem mestu in Franc Koren v Radovljici. — Komunistični nosilec v Ljubljani je dr. Milan Lemež, njegov namestnik pa Zvonimir Bernot. (En komunist in en socialni demokrat.) V ljubljanskem volilnem okrožju kandidira inž. Dragotin Gustinčič kot nosilec liste. Med ostalimi srezkimi kandidati so Marcelj Žorga za Kočevje in ljubljansko okolico, Mirko Weinberger za litijski srez, Anton Znidar za kamniški in kranjski okraj in dr. Milan Lemež za radovljiški srez. — V Ljubljani bo socialistična skrinjica tretja, komunistična četrta, v ljubljanski oblasti pa komunistična peta in socialistična četrta.

— Gibanje radikalov v Mariborski oblasti. Dne 10. VIII. t. l. se je vršil na Cestah pri Rogatcu zaupni shod N. R. S., na katerem je govoril gosp. Alojz Osojnik, kandidat za srez Šmarje pri Jelšah. Zbrano občinstvo je z burnimi ovacijami odobravalo njegov govor.

— Angleško posojilo za stabilizacijo dinarja. »Daily Telegraph« javlja, da bo posojilo za stabilizacijo dinarja, ki ga je sklenjen skorazum gleda odplačala vojna dolga med Jugoslavijo in Anglijo, anegleška narodna banka nakazala Jugoslaviji še posojilo za stabilizacijo dinarja.

— Nezadovoljstvo organizacije HSS v inotakem volilnem okrožju. Po poročilih, ki prihajajo iz imotskega okrožja, je nastalo v vrstah radičevcev veliko nezadovoljstvo. To nezadovoljstvo je bilo sicer že preje, ali je prenehalo, ker so postavili za srezkega kan-

didata dr. Mijo Vukovića, predsednika oblastne skupščine v Splitu. Medtem pa je del radičevcev postal zopet nezadovoljen, ker ni nominiran za srezkega kandidata župan Bekavac. Zato bo tudi najbrž kandidiral na listi delavsko-kmetijske republikanskega bloka. — Ker imata Bekavac in Vuković skoro enako število pristašev, je sigurno, da se bodo radičevci v imotskem okrožju razcepili.

— Iz Društva narodov. Za septembersko zasedanje Društva narodov se vrše živahne priprave. Mnogo zanimanja vzbuja vprašanje zasedbe treh nestalih mest v svetu Društva narodov. Češkoslovaška ne bo več zastopana, pač pa je pripravljeno mesto za zastopnike Južne Amerike ali Kube. Tudi Finska prihaja v poštev. Belgija bo skoro gotovo tudi obdržala svojega zastopnika. Posebno zanimanje vzbuja spomenica, ki jo bo predložila angleška vlada Društvu narodov o položaju v Kini.

— Po odložitvi usmrtnice Sacca in Vanzettija. Vest o odložitvi justifikacije je bila na vsem svetu sprejeta z zadoščenjem. V Ameriki ni bilo nobenih demonstracij, pač pa so delavske mase sprejele vest o odgoditvi kot velik uspeh delavske stranke. — Do precej težkih demonstracij pa je prišlo v Londonu, kjer so hoteli delavci na poziv rudarskega voditelja Cooka demonstrirati pred ameriškim poslanstvom. Policija pa je z energičnim nastopom njih namero preprečila.

— Nova zunanja politika Rumunije. Polovanju rumunskega zunanjega ministra Titulescu v Paris pripisuje italijansko časopisje veliko politično važnost, ker sumi, da namerava današnja rumunska vlada prekiniti z italijansko orientacijo, ki jo je započela bivša vlada generala Avaresca. Predsednik rumunske vlade Bratianu hoče okrepiti Malo antanto in ojačiti zveze s Francijo. Radi tega bo imel minister Titulescu v Parizu važno politično misijo, ki vsekakor stoji v zvezi s protestom proti madžarskim zahtevam o ekspropriaciji imovine madžarskih državljanov v Rumuniji. To vprašanje bo vzelo v pretres na predstoječem jesenskem zborovanju Zveze narodov, kjer se bo Rumunija odločno postavila zoper zahteve Madžarske. Zato pa si hoče Rumunija že sedaj v Franciji zagotoviti svojo zagovornico. — »Messaggero« trdi, da bo predložil min. Titulescu zelo važna poročila francoskemu zunanjemu ministru Briandju z ozirom na akcijo češkoslovaškega ministra dr. Beneša, ki si prizadeva stvoriti cerinske zveze z Avstrijo. V tej kombinaciji Rumunija ne bi rada videla, da bi se prešlo preko nje, zato ni izključeno, da bo Titulescu na povratku iz Pariza odšel tudi v Rim, da se razgovarja z Mussolinijem, ker Italija in Nemčija želita, da bi se osnovala carinska zveza med srednjeevropskimi državami. — Titulescu bo šel tudi v London, kjer bo sopodpisal pogodbo s finančnim ministrom Vintilom Bratonom o najetju angleškega posojila od nekega finančnega konzorcija. To posojilo bi se uporabilo za popravila in za graditev novih rumunskih železnic. Službena »Tribuna« doznava, da je minister Titulescu pooblaščen od svoje vlade, da odločno odkloni vse zahteve Madžarske v vprašanju ekspropriacije imovine madžarskih državljanov v Rumuniji. Radi tega bo Titulescu v Ženevi zaprosil, da se o tem vprašanju ne razpravlja, ker bi bila s tem tangirana suvereniteta Rumunije. Ako ne bo Zveza narodov uvaževala tega stališča vlade, bo Titulescu, pooblaščenec rumunske vlade javil izstop Rumunije iz Zveze Narodov.

— Rumunska vlada išče sporazum s princem Karlom. »Češke Slovo« objavlja brzokajko iz Bukarešte, da je rumunska vlada poslala v Pariz zunanjega ministra Titulescu in finančnega ministra Vintila Bratianu, da tam začnejo direktna pogajanja s prestolonaslednikom princem Karlom. Rumunska vlada je pripravljena dati princu Karlu visoko apanažo, ako izjavi, da se neče vrniti v Rumunijo in da ne reflektira na rumunski prestol.

— Med Ameriko in Anglijo se bo sklenil »večni mir«. »Manchester Guardian« doznava, da neke ugledne angleške politične osebe, da so pogajanja za dosego večnega miru med Anglijo in Ameriko že v polnem teku. Ta pakt bi imel biti zaključen na slični bazi, kot oni, katerega je predložil Briand ameriški vladi. Ta vest v angleških službenih krogih še ni potrjena. Trdi se, da bi bil Chamberlain pripravljen, da se zaključi ta pakt, tudi v slučaju, ako Francija preje sklene z Ameriko pogodbo o večnem miru.

— Angleški pritisk. Na prizadevanje angleškega zunanjega urada je francoska vlada sklenila znižati število čet v sedenem Porenju. Kakor znano, se nemška vlada že od nekdanj najbolj trudi za popolno osvoboditev Porenja od francoskih in belgijskih vojaških posadk. Po svojo zahtevo so Nemci dopovedali tudi Angliji, ki se s svoje strani silno prizadeva, da nemškimi željam ugodí že z ozirom na Rusijo. Angleški pritisk na Francijo je končno le imel ta uspeh, da bo francoska vojaška posadka v Porenju znižana, pričakujejo pa, da bodo Francozom sledili tudi Belgiji.

— Republikanci na Irskem so se dolgo branili priiseči na ustavo. V najnovejšem času pa so popustili od te zahteve in skupaj s pomočjo delavskih zastopnikov sestavili delavno večino v irskem parlamentu, ki bi sedanjo vlado vrnila. Republikanski voditelj de Valera noče prevzeti vodstva vlade, ampak se pogaja z delavskim voditeljem Johnsom, da ta prevzame vodstvo nove večine.

ACA STANOJEVIĆ DEMENTIRA.

Beograd, 13. avgusta. Na včerajšnji seji izvrševalnega odbora radikalne stranke je Aca Stanojević obvestil svoje tovariše, da nima pojma o vsebini pakta, ki ga je sklenil Velja Vukičević z dr. Korošcem.

Klika.

Gospod urednik! Uvodnik v Vašem cenjenem listu z dne 12. avgusta ste napisali prav mnogim naprednjakom iz srca. Res je vse od prve do zadnje besede.

Takozvane klike niso v nobeni stranki izključene, toda tako izrazite klike, kakor je lista, ki danes prevladuje in komandira v SDS, nima nobena stranka v Sloveniji. Mi, pravi delavci v stranki, smo potisnjeni popolnoma v ozadje. Mi smemo delati, mi smemo plačevati, mi smemo agitirati, ko pa pride čas za važne odločitve, moramo umolkovati. Če nas puste na kakšnem sestanku govoriti, je to že velika milost, toda strahovane gre že tako daleč, da se niti več prav ne upa povedati javno, kaj si misli. Če se pa kdo le tako daleč izpozabi, da govori nekaj, kar mu prihaja iz srca, pa magari je to ali bi bilo to še tako koristno za stranko, tega proglašajo pristajali kliki takoj za upornika ali celo za »izdajalca«, kakor hitro vidijo, da kakšna beseda kliki ni prav.

To je po mojem prepričanju eden glavnih vzrokov, da v naši stranki ni nobene avtoritete in nobene prave discipline več, ker se večina le še navidezno pokori že neznanim komandirskim kliki, v resnici pa že skoraj vsak kolne v svojem srcu, ker nihče več ne pride do besede in do veljave, izjemši onih, ki se kliki iz »neznanih« vzrokov morajo brez-pogojno pokoravati. Kar nas je za neodvisnih ljudi v stranki, smo res nezadovoljni in imamo tudi dovolj vzrokov za to.

Naj navedem le en primer: postavljanje kandidatov za državnozbornske volitve v Ljubljani. Mi smo imeli glede tega mnogo mnenj in večjih sestankov in vsi smo bili mnenja, da mora biti naš kandidat ugleden mož, ki ga volilci poznajo in spoštujejo. Imen onih, ki smo jih želeli kot eventualne kandidate, ne bom našteval, povem pa lahko, da jih je bilo na izbiro, in to samih znanih in spoštovanih gospodov. Toda kdo je koncem koncev odločil? Naša volja? Ne —

ampak klika, ki je enostavno rekla, kandidat je dr. Kramer! Na naših sestankih se o dr. Kramerju ni nič govorilo, vendar pa je kandidat, če ne proti naši volji, pa vendar brez naše volje, ker je tako hotela klika.

Takih in podobnih slučajev samovolje klike je na vseh krajih in koncih več kot dovolj in naravno je, da raste s samovoljo klike vred tudi odpor proti kliki v naših vrstah. Samo to je težava, ker se nimamo kam obrniti s svojimi tožbami, ker so vse stranske instance trdno v rokah klike. K »Slovenec« se iz discipline ne moremo zatekati, drugega foruma pa nimamo. eč pojde tako naprej, kakor gre, si bomo pač morali pomagati na svoj način. Hlapčevanja kliki smo pa že sili.

Odpor v naših vrstah se vidi že javno sedaj v volivni borbi. Le malo dni nas še loči od volitev, toda klika ne smatra za vredno, da bi pričela s kakšno akcijo v Ljubljani. Vse spi. Mi pa gledamo in čakamo, kaj bo naredila slavna naša klika. Prej smo delali mi, sedaj pa ne več. Če se naša beseda ne posluša in ne upošteva, naj pa še delajo tisti, ki hočejo imeti absolutno komando. Pri nas je nezadovoljstvo priklopelo že tako daleč, da pravimo, naj le gre mandat, kamor hoče, ampak mi hočemo uveljaviti načelo, da mora zmagati svobodna volja večine nad brezobzirno komando klike. Mi smo klikarske komande siti do grla. Prepričani smo, da je večina vseh neodvisnih naprednjakov na strani svobode in svobodne besede in prave demokracije, ne pa na strani kričave klike. Ne bo dolgo trajalo, ko se bo to videlo tudi na zunaj.

Bodite prepričani, gospod urednik, da je to, kar Vam poročam, popolnoma resnično. Zapisal pa sem, kar mislim, samo v interesu prave demokracije. Tlačanili ne bomo več, najmanj pa kakšni kliki.

Naprednjak.

Organizacija kmetijske službe v oblastih.

Časopisna polemika o organizaciji javne kmetijske službe je dovela do številnih ugotovitev, katere morajo merodajni činitelji v polni meri upoštevati, ako jim je ležeče na tem, da se slovensko kmetijstvo hitreje povsje na zaželjeno višino. Kmalu bo že vsak lažji vedel, da organizacija kmetijske službe v Sloveniji in sploh v državi resno boleha. Prvi činitelji, ki je poklican, da ozdravi ta bolni organizem, je oblastna samouprava. Časopisna polemika je vsej javnosti pokazala s prstom na številne bistvene vzroke dosedanjih neuspehov kmetijske službe. Vzrokov, da ta važna služba pri nas le živetari, je pa dolga vrsta. Za odpravo teh vzrokov pa treba volje, umevanja, stanovitosti in doslednega upoštevanja načel narodnega gospodarstva in zdrave uprave.

Časopisna polemika je nadalje dokazala, da bi storile oblastne samouprave težko napako, če bi centralizirale vso kmetijsko službo pri osrednji oblastni upravi. Bivši deželni odbori so imeli s centraliziranim aparatom kmetijske službe sicer prav lepe uspehe, toda to še ne dokazuje, da bi enaki uspehi zadoščali potrebam današnjega kmetijstva. Tudi niso bili tedanji uspehi toliko, da bi predstavljali potrebni, zaželjeni višek. Kmetijske razmere so se po vojni v marsičem izpremenile in zahtevajo danes najintenzivnejše pospeševalno delo, kakoršnega ni mogoče izvršiti s samim centralnim aparatom strokovnih specializistov. Zaradi tega nam pride ravno prav institucija okrajnih kmetijskih referentov, ki je razmeroma cen in zelo gibčen aparat za podrobno udejstvovanje specializiranih okrajnih strokovnjakov med narodom. Za to trditev govore vsi važnejši argumenti.

Skoraj od prevrata sem se je ves čas pisalo, govorilo in polemiziralo o organizaciji javne kmetijske službe. Izpremenilo, oziroma izboljšalo se ni v tem oziru seveda nikjer nič, nasprotno, vse poti peljejo stalno nazvold. Kdor pozna stanje in potrebe našega kmetijstva, mora ugotoviti tole:

1. Oblastne samouprave naj nastavi pri

centralnih oblastnih uradih za vsako poglavito kmetijsko panogo po enega preizkušnega specialista in sicer za poljedelstvo, živinorejo (upoštevajoč organsko zvezo s poljedelstvom), mlekarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, čebelarstvo in zadrugništvo. Oblastni specialisti naj bi bili v stalnih stikih z okrajnimi kmetijskimi referenti, delovali z njimi vsposredno in sporazumno in jim po posebnem programu dohajali na pomoč in v spopolnjevanje zunanjega dela v tistih panogah, v katerih se kmetijski referenti ne morejo specialno baviti.

Pouk iz živinozdravstva bi lahko vršili okrajni veterinarski referenti nalično, kakor vrše okrajni kmetijski referenti kmetijski pouk. Enako glede gozdarstva pouka. Za oboje treba seveda primernih in stalnih kreditov. Rastlinozdravstvo je velevažna veda, ki bi jo bilo gojiti s pomočjo specialistov fitopatologov na »državnih kmetijskih poskusnih in kontrolnih postajah«.

II. Če ostane institucija okrajnih kmetijskih referentov v rokah države, je zaradi velike koristi za povzdigo kmetijstva nujno potrebno, da oblasti posredno in neposredno pomagajo tej instituciji do zaželjenega razmaha. Do razmaha pa zamore priti šele po izpolnitvi obče znanih predpogojev, ki jih eo ipso stavi taka institucija in katerih je cela vrsta: 1. predvsem naj država sistemizira službena mesta okrajnih kmetijskih referentov pri srezkih poglavarstvih. 2. Zaradi mnogostranskega intelektualnega udejstvovanja in naporne službe naj država okrajnim kmetijskim referentom zakonitim potom zagotovi hitrejšo napredovanje v službi, vsaj tako, kakor je zagotovljeno ljudskošolskim učiteljem. 3. Nastavlja naj se le zadostno kvalificirane, preizkušene in individualno sposobne moči na taka mesta. 4. Okr. referentom naj se načelno prizna stalnost na službenem mestu ter jih ne premešča neprostoovoljno in brez dokazano tehničnih razlogov. 5. Zagotovi naj se jim reden potni pavšal od najmanj 1000 dinarjev mesečno, enako tudi reden pavšal od vsaj 100 dinar-

Ljuba D. Jurkovič:
SLOVENSKI MARKSISTI V OBRAMBI KAPITALISTIČNE REAKCIJE.
(IV. del replike na odgovor marksistov.)

Mnogo od teh stvari je treba podpisati z obema rokama. Toda kdo naj veruje tem ljudem ko so kasneje vse to preklicali. Oni so zavzemali taka stališča, kakor je bila tedaj situacija, bili pa so vedno pripravljeni, da to svoje prvo stališče spremene in da mu dajo svoje »znanstvenost« opravičilo, če bo kdo to zahteval. Zato so se oni omejili pri nekaterih trditvah z onim »za sedaj« in na ta način odprli sebi vrata za drugo ali celo za nasprotno stališče v drugi situaciji.

Če imamo pred očmi misli, ki so bile izrečene v prvem delu tega članka, o vlogi ruskih boljševikov, kakor tudi v vseh drugih člankih, nam ne bo težko opravičiti svoj sum, da naši marksisti delajo za »socialno revolucijo« v Jugoslaviji samo in edino na zahtevo in v interesu kapitalistične reakcije, v kar mi trdno verujemo.

Internacionalni židovski kapitalizem je ostal v Jugoslaviji razočaran, toda ne samo to, temveč oni vidijo, da se na Balkanu ustvarja močna slovaška nacionalna država, Jugoslavija, ki se bo, kadar se bo konsolidirala in ekrepila, mogla uspešneje braniti in nasprotovati zahtevam imperialističnega kapitalizma. Čim krepkejša je Jugoslavija, tem večja je njena odporna sila. Radi tega iščejo ti kapitalisti formulo, kako bi prišli na svoj račun.

Takozvane »buržoazne politične stranke« niso izpolnile zahtev in pričakovanja židovskega kapitalizma. Radi tega je treba najti drugo pot: »Socialno revolucijo«, ki se, ra-

zume se, nikakor ne bo mogla vzdržati tako dolgo, kakor v Rusiji, ker je Jugoslavija v neugodnem geografskem položaju, jugoslovski narodi pa so siromašni in neorganizirani zemljoradniki, tako, da ta riziko ne bo mnogo veljal. Jugoslavijo je treba oslabilo za vsako ceno. Tedaj bo treba ustvariti eventualno novo vrsto nove Avstrije, nekakšno federacijo čim manjših in čim slabšejsih balkanskih držav, katerih sile se nikakor ne smejo koncentrirati, temveč nasprotno, vse njihove energije se morajo uporabiti v medsebojni borbi za čim manjvažne stvari ali pa za kako drugo reč. Tedaj bo ustvarjena možnost vsestranskega ropanja Balkana!

Toda če sedaj proučimo delo naših komunistov in zlasti slovenskih, pa naj bodo še tako neznatni, bomo videli, kaj je naš sum osnovan in utemeljen. Vse njihovo delo je v prilog sedaj omenjenega kapitalističnega enačrta. Tako je njihovo pianje in javna agitacija na shodih. Ako razen tega pregledamo tudi njihovo privatno življenje, od česa žive ti komunistični prvaki in voditelji, — tu ni govor o onih mladih in naivnih zapeljanih omladinah, čeprav je med njimi dovolj soderge — kako oni otvarjajo tovarne itd., je jasno, da so oni v službi reakcije. Edino na ta način moremo razumeti, zakaj so komunisti tako lahkega srca in duše zapustili svoje prvo stališče v vprašanju Jugoslovanstva, zakaj so postali tako navdušeni separatisti, večji od naših prejšnjih avtonomistov in federalistov, zakaj zahtevajo pravico samodoločbe narodov (ne več v smislu ustavne ureditve, temveč v smislu osvajanja samostojnih nacionalnih držav), zakaj so postali federalisti (čeprav so trdili, da se morejo take zahteve nahajati samo v gla-

jev mesečno za strokovno časopisje. 6. Uvede naj se strokovno nadzorstvo nad okrajnimi kmetijskimi referenti in zagotovi v ta namen stalne kredite.

Oblastne samouprave pa za prvo silo naj omogočijo z izrednimi samoupravnimi krediti tem strokovnjakom potovalno delo za toliko časa, dokler tega ne stori država. Letni kredit od okrog 150.000 Din, bi doprinal kmetijstvu ene oblasti nedogledne koristi. Oblastni kmetijski urad s svojimi specialisti bo šele takrat dosegel upoštevanja vredne uspehe, kadar bodo delali samoupravni in državni strokovnjaki vsposredno in sporazumno. To pa bo mogoče šele tedaj, kadar bodo poleg samoupravnih tudi državni eksponirani strokovnjaki primerno plačani za službo in potovanja. V strokovnem oziru bi lahko prišel na ta način kompetenten aparat javne kmetijske službe najcenejšim potom v roke oblastne samouprave!

Če bi država nameravala reducirati nekatera mesta okr. kmetijskih referentov s tem, da razširi delokrog enega referenta na dva srezu, naj bi skušale oblastne samouprave v lastnem interesu to namero preprečiti. Razlogi: 1. Ako naj okrajni kmetijski referent vrši kmetijsko pospeševalno delo res intenzivno, bo mogoč biti svoji nalogi kos samo v enem srezu. Pri dveh srezih bi ga skoraj docela absorbirala kmetijsko-policijska in strokovnopisarska dela, — za podrobno delo med narodom pa bi mu nedostajalo časa. 2. Ob širokem delokrogu dveh srezov bi se kmetijski referent nikakor ne mogel ne specializirati in ne individualno udeleževati, tudi bi se ne mogel v gotovi stroki specializirati. Najmanj, kar bi oblastne samouprave v tem slučaju za vsako ceno morale skušati doseči, bi bilo, da bi prevzel okrajni kmetijski referat kvalificiran strokovnjak, kateremu bi se dodelilo stalnega pomočnika z nižjo strokovno izobrazbo (t. j. drž. uslužbenca III. kat. ozi. zvančnika ali celo dnevnika). Analogen postopek vidimo pri okrajnih šumarskih referentih z dvema srezoma, ki imajo na razpolago v vsakem srezu še po enega srezkega gozdarja III. kategorije.

Josip Gustič, Radovljica.
Franc Malasek, Novo mesto.
Franc Wernig, Laško.

(Konec prih.)

Ljubljanske težave.

V Ljubljani bomo imeli po dolgem presledku na jesen občinske volitve. Občinske volitve so za Ljubljano najvažnejša politična zadeva, in kadar gre za magistral, se Ljubljana čez noč oživi in prerodi. Kdor ni še preživel volivne dobe za občino v Ljubljani, ta Ljubljane ne pozna.

Za magistrata, kakor se na kratko imenuje občinska uprava v Ljubljani, se bije v Ljubljani že od nekdaj najbolj ogorčena borba med liberalci in klerikalci, še mnogo lažja, kakor je boj za državno korito in za državno blaginjo v Beogradu med radikali in nekanalimi samostalci (današnjimi levo-kralji). Od magistrata je odvisno, kdo bo dobil kakšno mesto (ali mastno) službo. To jako vpliva na tiste volivce, ki računajo na kakšno službo pri občini ali pa na kakšno podporo. Ti ljudje imajo navadno jako dober nos in hitro uganajo, katere šanse so boljše, klerikalne ali liberalne. Kamor vleče velika vaga, pritisne tudi misra plebs prošnikov za službo. Pravico in objektivnost so sicer lepe reči, ampak če kdo lahko pove, da ni samo sposoben in potreben, ampak da je tudi pristajatelj večinske stranke, to ni brez vsega. To koncem koncev za nobeno stranko ni nič hudega, ker delajo baje vse stranke po celem svetu tako, ampak včasih se baje zgodi, da najde dober agitator precej več milosti v očeh onih, ki imajo moč v svojih rokah, kakor pa drugi ljudje. Zato morajo vsi, ki bi od občine radi kaj imeli, z veliko pazljivostjo »prati« dogajanje, da jim ne izpade. Od pravočasne odločitve, ali za liberalce ali za klerikalce, je odvisna včasih ekzistenca cele rodbine.

Mestna občina ljubljanska mora dalje kakor vsaka občina skrbeti tudi za ceste in pota. Sedaj ceste tlakujejo in preurejujejo. Kjer se cesta tlakuje, tam dobe tudi hiše

večjo vrednost. Zato je v velikem interesu hišnih posestnikov, da se tudi oni pravočasno orientirajo, ali bodo za klerikalce ali za liberalce — če ne uganemo pravilno, utegnejo še dolgo čakati, da se jim vrednost hiš nekoliko zviša.

Ali pa cestna železnica. To je zadeva, ki je silno važna za one, ki bi radi dobili kakšno službo, še bolj pa za lastnike hiš in stavbenih parcel. Če bodo n. pr. glasovali hišni posestniki ob Dunajski cesti za klerikalce, na magistrata pa pridejo liberalci, bo cestna železnica na Ježico prav gotovo prišla zadnja na vrsto (ali pa narobe, kakor že bo). Za vodnike motornih voz in za sprejemnike pa liberalci tudi ne bodo nastavljal klerikalcev, ki ne bodo znali ščipati vozniških listkov z liberalnimi kleščami, ampak samo liberalce (ali pa obratno). Med liberalnimi in klerikalnimi kleščami je namreč velik razloček, še večji kakor med liberalno in klerikalno elektriko. Liberalna elektrika namreč klerikalnega »Motorführer«-ja takoj ubije in voz se ustavi, kar pa vendar ne gre. Zato je razlika potrebna in ljudje se morajo odločiti pravočasno za — ali za —.

Posebno važno bo vprašanje elektrarne na Savi. To bo največji politični, kar jih Ljubljana pozna: Tu ne pojde samo za ceno elektrike, ampak pojde za to, kaj bo hišnik v novi elektrarni: ali bo liberalce ali klerikalce ali socialisti ali komunisti? Dokler ne bo rešeno to »pereče« vprašanje (brez pereša), tudi elektrarne ne bo. Se ne izplača.

Jako važna zadeva je tudi Mestna hranilnica. Tja nosijo denar liberalci in klerikalci brez razlike starosti in spola, ampak ven ga dobe — ja, kakor je: Če so na magistratu liberalci, ga dobe liberalci več, ali pa narobe, kakor je. Neki bedaki se nad tem jeze in pravijo, da to ni prav. Pa je čisto prav tako. Zakaj si ne bi ubog liberalce pomagal na noge s klerikalnim denarjem? Zakaj so pa klerikalci tako neumni, da ga niso sili nofer? Če stvar zaobrnemo, je pa ravno tako.

Tako je razumljivo da so občinske volitve za Ljubljano silne važnosti in še večje važnosti seveda je vprašanje, kdo bo zmagal, ali liberalci ali klerikalci?

Nekaj nas je pa takih ljudi, ki ne maramo ne liberalcev ne klerikalcev, ampak bi radi imeli nekaj takega, kar imenujejo drugod po svetu pametno gospodarstvo. Za nas denar ni liberalen in ne klerikalen, ampak je kraljevski denar, ker nosi kraljevo sliko. Pri občinskem gospodarstvu, in sicer tudi pri ljubljanskem, ne gre za drugo, kakor za pametno in varno uporabo denarja in ne za strankarske potrebe. Ceste naj popravljajo tam, kjer je treba, ljudi naj sprejemajo v mestne službe po potrebi in po sposobnosti in občinske doklade naj se zvišujejo tako, kakor in kolikor je to potrebno. Gotovo je, da bi vsak ljubljanski občan rad videl svoje mesto lepo in bogato in opravljeno z vsemi modernim potrebščinami, toda vse še tako lepe naprave imajo svoje meje pri denarju. In samo za denar gre pri občinskem gospodarstvu in za prav nič drugega. Volivce pa, ki to uvidevajo, je danes v Ljubljani še premalo in tako se pojdemo še nadalje — liberalce in klerikalce. Za pamet je še čas.

—jp—

»JUTRO« SE JEZI.

»Jutro« si je zopet najelo posebnega poročevalca o seji Mesnega odbora Narodne radikalne stranke v Ljubljani, na kateri je bilo sklenjeno, da radikalna stranka v Ljubljani za te skupštinske volitve ne postavi samostojne kandidature. Poročevalce pa je pa je poslušal samo z enim ošesom in zato je, kakor smo se informirali, poročilo naplačno. Vse, kar »Jutro« govori o burnosti seje itd., je fantazija. Nasprotno, se je seja vršila jako mirno. Toda eno je zamolčal »Jutro« informator, ali pa je kot neprijetno mu zamolčalo »Jutro«. To namreč, kar smo tudi izvedel iz za kulis, da so bili vsi člani od prvega do zadnjega teh enodušnih misli, da noben radikal ne sme in tudi ne more voliti kandidatov SDS. Ampak eno dokazuje »Jutro« s svojim izpadam proti NRS v Ljubljani, da je namreč Mestni odbor napravil pravičen sklep. »Jutro« je za to dokazuje, zakaj napaden bi bil sklep tedaj, če bi ga nagradila »Jutrova« — pohvala.

vah maloburžoazije!) itd. Vse po gornjem načrtu, ki naj služi za zmago reakcije!

Mogoče je, da se dela vse to podzvestno, da so niti kapitalizma, ki daje pogon komunistični akciji, nevidne, toda je v resnici tako. Slep je, kdor tega ne vidi. Zato je naravnost čudno, kako tej prozorni komunistični akciji nasledajo mnogi ljudje, mnogi idealni in pošteni omladinici in intelektualci, da o delavskih masah niti ne govorimo, ki drugače ne morejo soglašati niti z marksistično ideologijo, niti z njihovo prakso in s to še manj. Da odvrnem te ljudi od tega komunističnega zla, je ena glavnih nalog moje polemične razprave.

Iz vseh teh izvajanj, iz mnogih citatov najboljših in najodličnejših marksističnih ideologov, od Karla Marksa do Vladimira Uljanova (Ljénina), smo se mogli prepričati, kako so komunisti sposobni za vsako akcijo.

Komunisti Slovenije, kakor tudi njihovi tovariši iz vse Jugoslavije, delajo dejansko proti življenjskim interesom svojega naroda. Vse njihovo delo je v korist kapitalistične reakcije, ki ni in ne more biti nacionalna, ki je bila in je proti svobodi in napredku slovenskega naroda, kakor tudi srbskega in hrvaškega!

V živem interesu nacije in skupnih interesov vseh SHS je torej brezkompromisna in premisljena borba proti imperialističnemu kapitalizmu z ene strani in proti internacionalni komunistični akciji, katere voda gre na kapitalistični milin, z druge strani.

Naj zaključim svoj članek z besedami preje omenjenega članka »Nacionalizem in socializem«:

Nacionalisti morajo biti na straži pred te-

mj opasnimi kapitalističnimi eksponenti, kajti ti morejo biti fatalni za posamezne nacije: fatalni za njihovo ekonomsko neodvisnost in kulturni napredek.« Tega naj se čuvajo slasti mlade in male nacije, ki pričajo dobivati ravno sedaj one atribute, ki so potrebni, da jim je omogočen naraven razvoj in napredek.

Kakor so pravi nacionalisti mnogokrat delali, v trdni veri, da delajo v interesu nacije, podzvestno proti naciji in v interesu kapitalizma; tako izgleda, da socialisti sedaj nasledajo kapitalistom ter da, v trdni veri, da delajo za proletarijat, podzvestno delajo proti proletariatu in proti naciji, toda v interesu kapitalizma, tega največjega sovražnika človeške družbe.

Pravi nacionalizem se mora boriti proti kapitalizmu na vseh frontah. Toda ne samo proti kapitalizmu, ki je internacionalen, temveč tudi proti vsem onim »internationalnim« pokretom in strujam, ki direktno ali indirektno, služijo kapitalizmu.

Pravi nacionalizem, — ki je, treba si je dobro zapomniti, najslabše razvit pri onih nacijah, pri katerih je nasprotno kapitalizem zelo dobro razvit — je treba, da se razširi pri vseh nacijah; on bo uspel, ako se postavi na bojno stališče proti kapitalu in ako bo socialen.

Tak nacionalizem more ustvariti kooperacijo vseh nacij.

Tak nacionalizem more odstraniti razlike družabnih razredov in ustvariti socialno pravičnost.

Tak nacionalizem more ustvariti red in mir na svetu in osvoboditi človeštvo od vseh onih zel, s katerimi ga vodi kapitalizem!

(Konec.)

REMINISCENCE

Dosedanji Jukerjev rekord je znašal 209 km in 115 metrov na uro.

— Žepna tatvina, ki se je izplačala. Zida in Antonu Črepušku v Mariboru je iznaka

— Upniki obešenega morilca Koudelke: Budimpešte poročajo: Kot znano je bil morilec mesarja Koudelke, bivši žandarmerijski častnik, ki je bil obsojen na smrt zaradi svoje vpletenosti v atentat na kralja, je bil včeraj v Budimpešti obešen. Zanimivo je, da je bil Koudelke, ki je bil obsojen na smrt zaradi svoje vpletenosti v atentat na kralja, včeraj v Budimpešti obešen. Zanimivo je, da je bil Koudelke, ki je bil obsojen na smrt zaradi svoje vpletenosti v atentat na kralja, včeraj v Budimpešti obešen.

Avstrijske nacionalistične organizacije b
do sklenile zvezo proti socialističnem
»Schatzbund«.

Ljubljana.

Avstrijske nacionalistične organizacije b
do sklenile zvezo proti socialističnem
»Schatzbund«.

KRATKE VESTI.

Avstrijske nacionalistične organizacije b
do sklenile zvezo proti socialističnem
»Schatzbund«.

Ljubljanski parki in nasadi.

Društvo za povzdigo mesta Ljubljane je izročilo vladnemu komisarju sledeče predloge za olepšavo naših parkov in nasadov:

1. Otvori naj se že zasajeni drevored od igrišča Atene do vozne ceste pod Tivolskim starim parkom ter zveže z glavnim drevoredom po 6m širokem drevoredu od vhoda Atene ob železniški meji do Jakopičevega paviljona. V to svrhu naj se sedanjí za dve tretjini preozki dohod primerno razširi ter zasadi na obeh straneh z drevoredom.

2. Spodnji del glavnega drevoreda od Bleiweisove ceste do železniškega prehoda naj se vsaj 4 m na visoko oklesti nelepih vej, ki mole vanj in zagrinjajo razgled, poleti pa ob deževnem vremenu prav neprijetno opljuskajo pasanje, če veter potegne.

3. Sploh naj bo načelo, da se drevje povsod očisti novih poganjkov in starih nepotrebnih vej, vsaj do višine 4 m od spodaj. To posebno velja od lipovega drevoreda na Bleiweisovi cesti, začeti pri Dunajski cesti do Gosposvetske.

4. Poseka naj se čim prej kostanjev drevored v Knaflijevi ulici, ki je prava žalost za sicer veselo in na zelenju bogato okolico (muzejski park in predvrt, vrtovi vile Piccolini itd.) S posekanjem tega drevoreda bo cela okolica zelo pridobila, tudi trotoar bi se lahko razširil. Prospekt na muzej in na opero bo prost in močnejši, cesta manj vlažna.

5. Ravno tako naj se poseka nelep in nepotreben, promet ovirajoč »drevored« na Gosposvetski cesti od Dunajske ceste do Kolovške, dočim bi ne bilo slabo pred Kolizejem nasaditi vrsto 6 do 7 mladih akacij. Odprava drevoreda, ki lovi poleti prah, jeseni pa vlago, je vroča želja vseh hišnih posestnikov.

6. Istotako naj se od spodaj navzgor vsaj do višine 4 m obsekajo kostanji drevoreda na Celovški cesti do pivovarne »Union«, temeljito pa zopet oklestijo kostanji drevoreda ob igrišču »Ilirije« do Zormanove hiše v Šiški.

7. Če bo Resljeva cesta tlakovana, mora izginiti sedanjí drevored, ki ga ni škoda, ker je cesta itak preozka zanj.

8. Polovica kostanjev ob Glavnem drevoredu (desna stran) se suši. Ta stran se namerava itak posekati, nova drevesa pa nasaditi v smeri pločnika Aleksandrove ceste. To naj se zgodi to jesen.

9. V bližini »Pratra« na križišču Koslerjevega drevoreda in lipove aleje ob velesejmu stojijo 4 stari posušeni kostanji; od enega je celo samo še spodnji posušeni del. Čas je, da se posekajo.

10. Poseka naj se vrsta dreves na levem bregu Ljubljanice od Kosove do Kancove hiše in vrsta oklestenih, torej grdihih kostanjev na Cankarjevem nabrežju od Souvanove hiše do Ključavničarske ulice. Kostanji pred Kandrovo hišo naj pa ostanejo.

11. »Drevored« na Poljanskem nasipu je postal prometna ovira. Naj se poseka, nasip pa razširi. Tudi na St. Peterskem nasipu je nekaj dreves, ki so že v cestnem tiru, tudi ta naj se odstranijo.

12. Na Gradu naj se posekajo in izsejo grmi akacij, ki se zajedajo vedno bolj v lepo glavniško pobočje na severni strani in zastirajo razgled. Tudi naj se oklestijo drevesa pod grajskim poslopjem, ki zabranjujejo na sever in zapad razgled. Plateau na starih utrdbah naj se zasadi z lipami ali bresti.

13. Nasprotno pa naj se akacije (grmi) zasade ob strmim pobočju Gruberjevega kanala od Strelške ulice do Karlovske ceste; železna ograja je ondí mestoma prenizka in ne nudi zadostne varnosti.

14. poseka naj se na Glinški ulici iz nekdanjega gozdnega vrta vanjo moleče trnčije, ker je nevarno osebam in živali.

15. Na križišču Ceste na Rožnik in Škrabčeve ulice je breza, ki se suši. Ovira tudi vozni promet, zato naj se poseka.

16. Zasadi naj se drevored na Cesti na Rožnik, začeti od Svetle ceste do konca mestnega pomenja ob Večni poti.

17. Z akacijami ali javorji naj se zasade: 1. Škofja ulica in Vojaška (Maistrova) ulica do Ranzingerja. 2. Ahacilova cesta. 3. Šubičeva ulica. 4. Desna stran Gosposvetske (Celovške) ceste od železniškega prehoda do pivovarne Union (križišče Rimske ceste). 5. Mirje. 6. Groharjeva ulica. 7. Tržaška cesta do Glinške ulice. 8. Langusova ulica.

18. V zgodnji spomladi naj se zasadi Gre-

goričeva cesta z bresti ali podobnim drevjem, istotako Erjavčeva cesta po izvršeni regulaciji Lukmanovega vogala nasproti dramskemu gledališču.

19. Silno zapuščen in žalostna je pot na Sv. Križ. Kostanji ondí ne uspevajo. Mislimo, da bi bile lipe boljše, kakor so uspevale na Dunajski cesti proti Ježici. Ta cesta rabi banketov in drevoreda.

20. Stranišči v Zvezdi in na Marijinem trgu naj se z močno gabrovo ali podobno mejo zakrijeta. Pisoar v Zvezdi z dosedanjimi rastlinami ni zakrit.

21. Podaljšani Ambrožev trg do stare cukurarne naj se pretvori v ljudski park in nudi prebivalstvu, posebno pa deci tega mestne dela primerna igrišča in senco.

22. Iz skoraj zasule »Zelene jame«, kamor se ne more ničesar graditi, naj se napravi spozornostno z železniško direkcijsko velik angleški park za ljudstvo tamonjih delavskih kolonij z otroškimi igrišči, nogometne, tenis-prostore za mladino, a tudi kake lepe senčate kotičke za stare ljudi. Ta park je tako nujen za ljudsko zdravje, da ga je najtopleje priporočati. Stvar bi se izvedla postopoma, — a načrt bi moral biti enoten za cel program.

23. Obe tabli v Trubarjevem parku sta pokvarjeni in se morata nadomestiti ali popraviti.

24. St. Peterski in Poljanski nasip naj se že vendar enkrat do obrežnih zidov nasujeta, strmine s fino travo poseje in napravijo vsaj provizorne lesene ograje.

AVTOMOBILSKA IN MOTOCIKLISTIČNA DIRKA NA LJUBELJ.

Avtomobilska dirka na Ljubelj dobiva vedno bolj značaj mednarodne tekme. Prijave, ki se vedno in vedno bolj množijo kažejo, da se bo vnel hud boj med našimi domačimi vozači in prijavitelci iz tujine. Nad vse zanimiva bo vsled tega hitrostna tekma avtomobilov za katero so se dosedaj prijavi sledeči gg.: dr. ing. Karl Imhof na Austro-Daimlerju, Filip grof Berckheim, grad Weinheim (Nemčija) na Mercedes-Benz (danes najslavnejša znamka v Nemčiji), komercijalni svetnik Linniger, Graz, na Steyr-Supersport, Herman prinč zu Leiningen, Amrobach (Nemčija) na Bugatti-Supersport. — Dalje naši znani vozači in večkratni zmagovalci: K. Cerri, Braslovče, na A. D. 3 I-Sport, nadalje najboljši beograjski vozač Radovan Savatić na Alfa-Romeo, znani sportnik iz Zagreba Edo Funk na A. D. M.-Sport, zmagovalec na zadnji zagrebški internacionalni dirki g. Willy Strehler, Ljubljana, na Ansaldo-Sport itd.

Za izletnike, ki želijo videti nedeljsko dirko, ki se začne ob 10. uri dopoldne, je I. in II. gorenjski vlak zelo praktična zveza. Polovična vožnja je zagotovljena. Avtomobilistom, ki se hočejo ogledati to zanimivo tekmo pa priporočamo, da si pravočasno prijavijo nakaznice za parkprostore pri tajništvu Avtomobilskega kluba Sekcije Ljubljana. Tekma se bo vršila približno do 2. ure dopoldne in priredi Avtomobilski klub Krajevne S. H. S. Sekcija Ljubljana v svojih prostorih na Kongresnem trgu 1 ob 8. uri zvečer razdelitev daril, zvezano z družabnim večerom pri katerem svira znana Jazzband-goda Nagode. Vse člane Avtomobilskega kluba in Motoklubov, kakor tudi prijatelje tega sporta se vabi, da prisostvujejo tej prireditvi.

INOZEMSKI POSETNIKI LJUBELJSKE TEKME.

Poleg mnogo inozemskih vozačev bo imela Slovenija priliko pozdraviti na ljubeljski tekmi polno inozemskih gostov. Avtomobilskemu klubu v Ljubljani so se že napovedali predsednik avstrijskega, koroskega in štajerskega Avtomobilskega kluba, avstrijski minister g. Hoffinger ter predsednik motociklističnega Saveza avstrijskega ing. Böckl. Sploh je ljubeljska tekma pripeljala mnogo radovednežev v naše kraje. Polno nemških in čeških letovljarjev z Bleda, Bohinja in ostale Gorenjske se je že mudilo ob času treninga v Tržiču in pričakovati je, da bo naval gledalcev velikanski. Tudi iz Celovca, Grada in Velikovec je prijavljenih že mnogo gostov.

Lanska tekma s svojimi izbornimi rezultati in naravnost vzgledno izvedeno organizacijo privablja tudi letos gledalce in konkurente. Veliko pa pripomore dotoku tujcev tudi znana jugoslovanska gostoljubnost ter vljudnost

in prvovrstna disciplina naših varnostnih in finančnih organov. Že ob priliki treniranja se je pokazalo, da deluje organizacija teh institucij brezhibno, točno in strumno. Kakor znano so se izrazili nemški avtomobilisti pri svojem obisku v Jugoslaviji jako laiskavo, tako o naših sportnih kakor tudi o stražnih organizacijah. Ne smemo pozabiti koliknega pomena za tujski promet ter za dobrobit naših krajev so naše sportne prireditve ter moramo vedeti ceniti obisk naših sosedov in ostalih inozemcev.

Že dejstvo, da sta se prijavi za dirko na Ljubelj dva najodličnejša nemška sportnika princ Leiningen in grof Berckheim na najboljših svetovnih markah Bugatti in Mercedes-kompresor kaže, da pojmuje inozemstvo v polnem obsegu pomen ljubeljske prireditve. Pred vsem gre pa tudi hvala našim avtomobilskim trgovcem in zastopnikom, ki so zainteresirali poleg domačih tudi tuje vozače.

OBISK LJUBELJSKE TEKME.

Ker se bo po vsem pričakovanju na ljubeljski tekmi obisk ogromen opozarja Avtomobilski klub cenjeno občinstvo, da se pravočasno razporedi ob progi. Iz Tržiča do starta rabijo pešci pri zmerni hoji ca 40 minut, do cilja pa približno 2 ure. Na cilju bo pripravljen prostor za približno 300 gledalcev in na serpentinah od Sv. Ane do cilja približno za 1000. Da se prepreči eventualne nezgode, ki bi mogle nastati zaradi prenapolnjenosti ceste bo ta del ceste zaprt kakor hitro je napolnjen s predvidenim številom gledalcev ter se bo zapiral sukcesivno od cilja proti Sv. Ani. Ker se nahajajo na raznih delih ceste med Tržičem in mejo posestva z nasadi, travniki itd. in da se ne poškoduje teh nasadov, so gledalci najnujnejše naprosajo, da ne skušajo krajšati poti preko travnikov, njiv in vrtov, marveč hodijo po običajnih poteh, vedno se držijo desne strani ceste.

Sport.

POKALNE TEKME ZA POSKODBENI FOND L. N. P. DNE 14. IN 15. AVGUSTA 1927.

L. N. P. za svoje igralce.

V korist podsaveznega fonda za pomoč igralcem, ki se pri tekmah ali treningu poškodujejo, je razpisal LNP pokalne tekme za posebno prehodno darilo. Vsled raznih težkoč, predvsem vsled pomanjkanja derminov teh tekem ni bilo mogoče izvesti v pomladni sezoni, temveč otvoril LNP z njimi v nedeljo in na praznik jesenske nogometne sezone v Ljubljani. Tekme se vrše po propozicijah za tekme za prehodni pokal LNP. Udeležujejo se jih v Ljubljani letos klubi Ilirija, Primorje, Slovan, Hermes in Krakovo. V prvem kolu se srečajo v nedeljo ob 16. uri Jadran in Krakovo, ob 17. uri 30 minut Primorje in Hermes ter v ponedeljek ob 17. uri 30 minut Ilirija in Slovan. Vse tri tekme se vrše na igrišču ASK Primorja. Semifinale in finale se odigrata začetkom septembra.

Klubi bodo za to splošnokoristno, humano akcijo podvzeli vse, da bo finančni in moralni uspeh razpisane tekmovalne čim boljši. LNP apelira tudi na sportno publiko, da izpolni povodom teh prireditev svojo sporno in človečansko dolžnost ter da pokaže, da je pripravljena podpreti vsako akcijo, ki služi splošnim koristim.

Juniorske tekme za pokal SK Ilirije. — Tekmovanje za prehodni pokal SK Ilirije se nadaljuje 13. 14. in 15. t. m. na igrišču Ilirije. Danes v soboto igrajo ob 17.45 Ilirija in Jadran, jutri ob 8.30 Krakovo in Mars ter na praznik ob 8.30 Krakovo in Ilirija.

Lahkoatletsko prvenstvo Slovenije. V nedeljo in ponedeljek se vrši na prostoru Ilirije, obakrat s pričetkom ob 16. uri, lahkoatletsko moško prvenstvo Slovenije za posameznike. Nastopijo naši najboljši atleti, prvaki in rekorderji. Tokrat se ne bje boj za točke, ampak bo posameznikov za doseg visokega cilja — naslov prvaka Slovenije za leto 1927. Prijavila sta se k tekmovalju samo Ilirija in Primorje, dočim zunanji klubi niso poslali nikakih prijav. Atletje kakor dr. Perpar, Stepiček, Slapničar, Gaberšek, Gregorka, Zupan, Orehek, Slamič in drugi nam jamkajo za prvovrsten sportni užitek. Pričakujemo torej z veliko verjetnostjo zboljšanja nekaterih rekordov. Ker je vstopnina manimalna, je pričakovati, da občinstvo v velikem številu pohiti na to velezanimivo prireditve.

Zadnje lahkoatletске vesti. Nov svetovni rekord je postavil v Wiborgu Finec Ejne Borg, ki je pretekel 2000 m v 5:23.8 min. — Japonski dijak iz vseučilišča Waseda je skočil pri nekem mitingu v Shanghai 7.37 m daleč in zboljšal lastni japonski rekord 7.24 m.

3.90 m v skoku ob palici je dosegel Henry Poddersen v Kopenhagenu. Axel Petersen je zboljšal danski rekord v teku na 2000 m na 5:31.8 min. V obojoročnem metu kopja je postavil Gjörling s 101.81 m nov danski rekord. — Londonski Achilles-Club je na svoji škotski turneji v Edinburghu premagal škotsko nacionalno moštvo. Wightman-Smith je zopet premagal v teku 120 y lese lorda Burghleya in je dosegel pri tem briljantni čas 14.8 sek. Rinkel je pretekel 100 y v 10 sek., 220 y pa v 21.8 sek. — Norveška lahkoatletska prvenstva, ki so se vršila prošlo nedeljo po celi Norveški, so pokazala prav lepe uspehe. Omenimo sledeče: met kopja: Sunde 61.71 m, troskok: Owe 14.30 m, skok v daljavo: Lenth 7.085 m in Berg 7.04 m. Torej kar dva skakalca, ki sta prekorčila 7 m! Sploh je sedaj na mednarodnih tekmah 7 m že skoraj najmanj, kar mora preskočiti tekmovalcev in gotovo ni več daleč čas, ko bomo lahko zabeležili 8 m. Skok v vis: Meisingreth 1.86 m, 110 m lese: Hange 15.8 sek. Slednjič je pretekel Nils Eklöf 1500 m v 3.59 min.

Borze

12. avgusta.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 0 — 13.53, Curih 1093.5 do 1096.5 51095, Dunaj 7.9925 — 8.0225 (8.0075), London 275.8 — 276.6 (276.3), New-york 0 — 56.79, Praga 168.2 — 169 (168.6), Trst 308.25 — 310.25 (309.25).

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.30, New-york 518.75, London 25.2125, Pariz 20.335, Milan 28.285, Budimpešta 90.55, Bukarešta 3.22, Dunaj 73.06, Praga 15.39.

Blagovna tržišča.

Ljubljanska blagovna borza (12. t. m.) Les: Zaključen so bili trije vagoni, in to en vagon suhih bukovih drv, fco vagon nakladalna postaja po 19.50 in dva vagona tranov, glava - glava, tesani po kupčevi notli, fco vagon nakladalna postaja po 280.

To in ono.

Mrtvec, ki hoče jesti. Te dni je umrla v nekem mestecu v španski provinci Malagi Lorenzina Nescar. Vsaj zdravnik jo je proglasil za mrtvo ter izstavil mrtvaški list. Položili so jo v krsto, ki so jo nesli po španskem običaju na pokopališče. Med potjo je odprla umrla nenadoma oči ter zahtevala, da ji dajo jesti. Udeleženci pogreba so se prestrašeni razbežali na vse strani, tako da je marala oditi Lorenzina sama domov, da je utešila glad. Sedaj je zopet čila, čvrsta in zdrava.

Strojna puška kot policijsko orožje. Dočim je oborožena po vsem svetu policija z revolverji, je postala strojna puška v Ameriki povsem običajno policijsko orožje. V mnogih ameriških državah je oborožena policija s strojnimi puškami. Kadar transportira policija posebno nevarne zločince, razpostavijo ob cestah strojnice. Nedavno je imel biti transportiran k sodni obravnavi neki Birger. Listi so označevali tega zločinca kot »nabandita«, s čemur je v Illinoisu, ki ni daleč od Chicaga, pač že precej rebeno. Med transportom je bila vsa okolica zaprta. Pred sodiščem so bile postavljene strojne puške. Nič manj kot 30 šerifov in 100 policistov je zločinca spremljalo. Bati se je bilo namreč atentatov od strani banditovih tovarišev.

IZJAVA.

Ker se mi očitá, da sem kot načelnik cestnega okrajnega odbora v Škofji Loki napravil 700.000 Din (sedemstatisoč dinarjev) dolga, sem resnici na ljubo primoran objaviti naslednje podatke:

1. Na seji dne 2. septembra 1926 je poročal takratni načelnik g. Josip Hafner, da je vsled velikih dolgov najeto posojilo pri Okrajni hranilnici v Škofji Loki v znesku 200.000 Din.

2. Na seji dne 6. decembra 1926 pa se je ugotovilo, da znašajo dolgov cestnega odbora še ca 510.000 Din, kljub temu, da se je že izpralo zgoraj pod št. 1. omenjeno posojilo od 200.000 Din.

3. Na isti seji pa je g. nač. J. Hafner odstopil od načelstva, katero mesto sem prevzel za njim jaz. Ker sem s tem prevzemom dobil samo 510.000 Din dolga in nikakega denarja, je jasno, da sem bil primoran dobiti nekje denar za poplačilo omenjenega dolga.

4. Po sklepu seje dne 8. januarja 1927 sem prosil pri Mestni hranilnici v Škofji Loki za posojilo 500.000 Din, katero sem tudi dobil.

5. Dobljeno posojilo sem porabil izključno za poplačilo starih dolgov, ki so nastali v letih 1924, 1925, 1926, torej pred mojim načelovanjem.

Da odgovorjajo vsa navedena dejstva resnici, je razvidno iz sejh zapisnikov in poslovnih knjig tukajšnjega okrajnega cestnega odbora, oziroma uradnih spisov Gradb. Direkcije v Ljubljani, kar je vsakomur, ki bi ev. še dvomil o resničnosti, na vpogled.

Za časa mojega načelovanja pa se ni do danes napravilo še nikakega dolga, ampak krilo doslej vse izdatke z rednimi dohodki. Prosim, da javnost to izjavo blagohotno upošteva. Proti vsakomur pa, ki bi širil drugačne vesti, bom sodno postopal.

Škofja Loka, dne 12. avgusta 1927.

MATEVŽ ZIHERL

načelnik cestnega okraj. odbora.

Arkadij Avertchenko:

ZAKAJ JE TOLIKO SPEKULANTOV?

Na samotnem obrežju, pod visoko skalo, so sedeli trije ljudje; ozirali so se na vse strani, potem je dejal najstarejši:

»V imenu zločinstva otvarjam današnjo sejo. Mi, stalni gosti jetnišnice, častni člani tatinske zveze, smo se zbrali, da osnujemo družbo z o. z. za vršitev tatvin in lopovščin. Ali pa ste se od zadnjega našega sestanka odločili za pošteno življenje?«

»Kaj vendar misliš!« sta očitajoče vzkliknila oba tovariša. »Bila sva lopova in umrla bodeva kot lopova!«

»Dobro mi dene, da imam tako značajne lopove!« je dejal predsednik z gotovim zadovoljenjem.

»Posebno, če ima predsedstvo tak lopov, kakor si ti...«

»Gospod! Nismo se zbrali, da se obsipamo med seboj s pokloni. Preidimo k stvari! Kaj mi predlagata?«

Tedaj je vstal manjši lopov in rekel: »Vem, da se zdaj kar trgajo za surovo maslo na trgu. Kaj če bi ponarejali surovo maslo?«

»Kako bi ga ponarejali?«

»Z margarino, rmenno barvo in lojem.«

»Predsednik se je smehljaj.

»Kaj je mojemu cenjenemu tovarišu zna-

»V tem slučaju umaknem moj predlog.«

Tedaj je vstal drugi:

»Tovariša! Poznam podjetje, tam je v železni omari deset milijonov...«

»In kako bomo odprli omaro?«

»No, kakor zmirom: kislina acetilen, elektrika, avtomatični vijaki.«

»In kje naj vzamemo te priprave?«

»Prej smo kupovali vse v Londonu...«

»No, pomisli sam, koliko bo stalo, če se eden od nas pelje v London, nakupi priprave, pri stanju današnje valute, carina in transport? Po moji sodbi bi zneslo to 3 milijone. In če je v omari le 5 milijonov, recimo, 10 milijonov, vendar ne soglašam, da bi se mi obetal le 10 odstotni dobiček!«

»Kaj bo torej predsednik predlagal?«

»Predlagam ponarejanje bankovcev po pet rubljev. Prvič so modri, enobarvni, potem rizba ni komplicirana in tretjič...«

»Kaj potrebujemo v ta namen?«

»Ploščo za graviranje, kislino, barvo, papir in stiskalnico za tisk!«

»In koliko takih ponarejenih bankovcev lahko napravimo v enem mesecu?«

»10.000.«

Lopov je vzel svinčnik in pričel računati.

»Veste, koliko bi stal en bankovec?«

»No?«

»Hm — — da. En bankovec za pet rubljev bi stal 820 rubljev.

»Kako pa potem vlada lahko tiska?«

Ilja Erenburg:

Ljubav Jeanne-e Ney.

(Iz rusčine prevedel S. L.)

In res se je naenkrat energično obrnil. To se ni zgodilo zaradi novega pritiska stenic, ampak iz vzroka duševne narave: treba se je bilo odločiti za karkoli. Ustnik ali cigaretna doza? Zadnja tri leta je mračni subjekt vse zgubil, za zadnje njegove stvari so mu dale moskovske ali rostovske ženske vodko ali pa tudi kruh. Dve stvari je pa le prihranil in bil nanji navezan z izključno nežnostjo. Praznovorno je on verjel, da mu ustnik, ki ga je kupil pred desetimi leti na Suharjevki²² in ki je blestel s skrivnostnimi inicijali »P. N.«, pomaga pri igri: treba mu ga je bilo le vtakniti v usta in gotovo je prišla devetka. Ta vera ni bila vedno potrjevana s fakti, kljub temu pa se ni omajala. Kar se pa tiče cigaretnih doz, na kateri je bila v emajlu naslikana gola damica z mandolino, mu je ona po mnenju subjekta silno pomagala pri njegovih uspehih med navadnimi, ne emajliranimi damami. Zdaj je pa bilo neobhodno, da si on izbere. Ko je subjekt še enkrat odskočil na peresnih rebrih divana, je z odločno gesto spravil dozo v žep. Vse pohvale vredni postopek: očevidno je on čez vse v življenju cenil ljubezen.

²² Moskovsko tržišče in starina, zdaj za prto. (Op. prev.)

Ustnik pa je nemudoma izročil Aristarhu, ki si je zvito s prstom usekoval nos. Čez pet minut se je pa že pojavilo na nočni omarici: gruda papiros, steklenica vodke, kanibala, pripravljena na grški način, to je v motni, rujavičasti brozgi, in namesto kruha, ki so ga do zadnje drobtinice pospravili gardisti, pa krofi, od katerih se je cedila mast. Ta čuden spored jedi subjekta ni motil. Pil je hlastno, prigrizujoč zdaj ribo, zdaj krof. Duševno razpoloženje se je vidno spreminjalo. Stenice so iz svetovnega problema postale nevažna podrobnost, mogoče je tudi, da so odšle spet v svoje špranje. Ko je pogoltnil sedmi ali osmi kozarček, je vzel iz žepa dozo, osredotočeno pogledal na mandolino in na vse drugo in je na glas rekel:

— N-da. Ženske. Pariz. Pravi demimond. Bokal Irrua za prelestne dame!

V tem pa že ni bilo mogoče spregledati v tem slučajnem prenočevalcu feodosijske gostilne pravega Moskviča, celo ponos bivše Moskve, enega od solastnikov znamenite pisarne v Čerkaski prečni ulici, Nikifora Ignatjeviča Halibjeva. Ubogi vdovec Neichenson! Kako bi bil on ginjen, ko bi videl svojega prijatelja, kako se on navzlic svoji smoli, kljub podlosti marinpolskega šarova in kljub najtemeljitejšemu polomu časopisa »Pravoslavni Zvon«, ter ne glede na topost in skopost Aristarha, kako se prijatelj brez ozira na vse to odkašlja po vsakem kozarčku, s tolikimi težavami pridobljenem! Halibjevu se je enkrat zakolcalo: to se je gotovo Neichenson nežno nanj spomnil. Ampak Halibjevu ni bilo za spomine; pred njim je bil edini cilj: denar, potem Pariz — ženske — življenje, ali? ... Ali stenice! Torej denar za vsako ceno!

Potočil je še tri kozarčke. Naenkrat se je pa na njegovem dobrohotnem, čistokrvnem, ne samo po potnem listu plemiškem obličju pokazal medel smehljaj.

— Aristarh! Črnilo! Papir!

Na sivem listu, obrizganem od grškega deleža kambale je Halibjev pisal z rujavičastim, skoraj vsako minuto z vodo dopolnjenim črnilom, in pisal je nepretrgano, premišljuje, prisluskuje. Gardisti so že zdavnaj utihnili in v sobi je ostalo le tleskanje vodenih kapelj z umivalnika in monotono smrčanje od nekod. Halibjev je prislusnil v tišino; tako lovi z napetim ušesom sanjavi poet muhasto rimo. Nato je pa spet pisal. On je bil v resnici pod polno oblastjo svojega navdahnjenja. Njegova, kakor nam je že znano, nervozna roka je pokrivala kratke, lrgane vrstice. Mogoče so to bili elegični stih, posvečeni emajlirani krasotici z doze? Ne! Namesto pričakovane posvetitve je bilo na vrhu lista jasno napisano:

»Sestav rezervnih trup na poljski fronti.«

Ko je Halibjev končal pisanje, že proti jutru, ko sta zamrgolela v sobi divan in že znana kljuka in se je v počenem zrcalu pokazalo izmučeno, pa vendar prosvetljeno

obličje Halibjeva, je on vzel vizitko in zadovoljno prečital:

»Nikifor Khalybieff.«

Rédacteur en chef de »Pravoslavny Nabat«. »Jec, bi rekel daleč v Moskvi ostali Poluks. Jutri se bo treba že zgodaj pobrati.«

Čeprav je bilo nekaj, kar je silno spominjalo na jutro, je Halibjev kljub temu sklenil, da se sleče in eno ali dve uri zaspi. Ko je pogoltnil zadnji krof, je zatisnil oči od zadovoljnosti. Imel bom žensko, bujno, krofek. In naenkrat je na blazini zagledal stenico. Pa je ni ubil. Prizanesel ji ni zato, ker je bil njegov ustnik, ki je bil pripraven za uničevanje teh stvorov, prešel k Aristarhu, ne, ampak iz prosvetljenosti in ganotja: vrag z njo! Naj živi!

Delavno jutro gospoda Alfreda Ney-a.

Gospod Alfred Ney je čital časopis, čital ga je pa brez patosa in se zato tudi ni veselil. Že po mračno blesteči njegovi pleši, je bilo poponoma jasno, da ta časopis ni mili »Journal des Débats«, ampak »barbarsko jecljanje zblaznele dežele, ki je pozabila vsa pravila morale« ien tako dalje, ali krajše. »Krimski Kurir«, ki je dovolj uljudno, pa vendar prav jasno obveščal o uspehih rdečih na fronti.

(Dalje prih.)

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo vseh sistemov pisalnih, računskih, razmnoževalnih, kopirnih strojev ter blagajen. Popravila se izvršujejo najvestneje in po konkurenčni ceni.

LUD. BARAGA - Ljubljana, Šelenburgova 6/1.
TELEFON 2980.

Razpis.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje oddajo

zidarskih in težaških del za novo stanovanjsko hišo na Bleiweisovi cesti.

Vsi potrebni pripomočki kot računi, proračuni, kakor tudi gradbeni pogoji, se dobijo med uradnimi urami v zborničnem uradu (Beethovnova ulica 10/I. (za Din 50—).

Pravilno kolekovane ponudbe je predložiti v zapечатanih kuvertah Zbornici najkasneje do 16. avgusta t. l. ob 12. uri popoldne.

Zbornica si pridržuje pravico oddati dela ne glede na najnižjo ponudbo.

V LJUBLJANI, dne 8. avgusta 1927.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Predsednik:
I. Jelačin ml., l. r.

Tajnik:
Ivan Mohorič, l. r.

Otroške majice, kratke nogavice, kopalne hlače, flor-nogavice za ženske in moške, kravate, žepne robce, ovratnike, manšetne gumbe, dežnike, palice, nahrbtnike, dišeče milo kupite najceneje pri

Josip Petelinc-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.
Na veliko! Na malo!

Najboljša v materialu in v konstrukciji so:

Josip Petelinca
šivalni stroji in kolesa
Gritzner, Adler, in Phönix.

Najlepše opreme, pouk v voženju brezplačen.

Nizke cene tudi na obročna plačila.
ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Ljubljana

Dunajski velesejem

(Wiener Messe)

4. do 11. septembra 1927.

Posebne prireditve:

Belgijska razstava. — Italijanska razstava. — Japonska razstava.

Tehniške novosti in iznajdbe! — Semenji hotelskih potrebščin. — Reklamna razstava. — Semenji za radio. — Dunajski salon kožuho-

naste mode.

Brez vizuma! S sejmko izkaznico in poimnim listom prost prestop meje v Avstrijo! Madžarski prehodni vizum se dobi proti vpogledu sejmskih izkazov na meji. Precejšnje vozarinske ugodnosti na jugoslovanskih, madžarskih in avstrijskih železnicah, na Dunavu, na Jadranu in v zračnem prometu.

Pojasnita vseh vrst ter sejmski izkazi (po 40 Din) pri Wiener Messe, A. G., Wien VII., Messplatz 1, ter za časa Lipskega jesenskega velesejma pri poslovalnici v Leipzigu, Österr. Messhaus, Hainstrasse 16—18 in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Turjaški trg 4; Zvezi za tujski promet v Sloveniji, Aleksandrova cesta 8; Josipu Zidaru, Dunajska cesta št. 13.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana
nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahlevajte ponudbo. Telefon števil. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstr.

WECK

čase in aparati za ukuhanje so najcenejši, ker so najboljše. Znatno znižane cene. Ugodni pogoji! Tovarniška zaloga:
Krekov trg 10 pri trdnici Frktus, Ljubljana.

TISKARNA
MERKUR
LJUBLJANA
SIMON GREGORČIČEVA UL.

za naročila o fiskarsko stroko spadajočih del.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

KUPIMO

sledeče knjige — tudi rabljene: »Trije mušketirji«, »Dvajset let pozneje«, »Deset let pozneje«. Jugoslovanska knjigarna, Ljubljana.

Dipl. pravnik

želi nastopiti primerno službo. — Cenj. ponudbe pod šifro »Pravnik« na upravo lista.

Prodajalka

dobra moč v mešanem blagu, želi premeniti mesto. Cenj. dopise na upravo tega lista pod šifro »Zanesljiva«.

Drva - čebin

Woltova 1/II. - Telef. 58.

Proda se ceno

pohištvo, štedilnik in mala pečka. Naslov pove uprava lista.

Širite »Narodni Dnevnik!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Centrala:

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA.

Podružnice:

Brezice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Spilj, Gorica.
Trg. AGENCIJA: Logatec.

Arzlojavni naslov: Banka Ljubljana.
Tel. št.: 261, 413, 502, 503 in 504.

Belgijska glavica Din 50.000.000—
Štepiše rezerve nad Din 10.000.000—

Se priporoča za vse bančne posle.

Izdajatelj: Aleksander Zelesnikar. — Urejuje: Vladimir Svetek. — Za tiskarno »Merkur« odgovoren: Andrej Sever. Vsi v Ljubljani.